

I

(Päätöslauseimat, suositukset ja lausunnot)

SUOSITUKSET

EUROOPAN KOMISSIO

KOMISSION SUOSITUS,

annettu 18 päivänä heinäkuuta 2018,

Euroopan rautatieliikenteen hallintajärjestelmän yhdenmukaista täytäntöönpanoa unionissa koskevasta ohjeistuksesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2018/C 253/01)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 292 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/797⁽¹⁾ mukaan Euroopan unionin rautatievirasto, jäljempänä 'virasto', varmistaa Euroopan rautatieliikenteen hallintajärjestelmän, jäljempänä 'ERTMS', yhdenmukaisen täytäntöönpanon ja yhteentoimivuuden unionissa. Tätä varten virasto tarkistaa, että suunnitellut tekniset ratkaisut ovat asiaankuuluvien yhteentoimivuuden teknisten eritelmien (YTE) mukaisia ja myöntää hyväksyntänsä päätöksellä.
- (2) Hyväksyntämenettelyä, jota viraston ja hakijoiden olisi noudatettava, ei ole kuitenkaan kuvattu tarkkaan.
- (3) Jotta vahvistettaisiin hakijan luottamuksensuojaa direktiivin (EU) 2016/797 19 artiklassa säädetyssä hyväksyntämenettelyssä ja helpotettaisiin ERTMS:n yhdenmukaista täytäntöönpanoa unionissa, hakijan ja viraston olisi noudatettava tässä suosituksessa esitettyä ohjeistusta.
- (4) Jotta voitaisiin ennakoida teknisiä ongelmia ja helpottaa direktiivin (EU) 2016/797 18 artiklassa vahvistettua kiinteiden laitteiden käyttöönottoluvan myöntäminenmenettelyä, kansallisten turvallisuusviranomaisten olisi oltava mukana hyväksyntämenettelyn alusta alkaen ja niillä olisi oltava pääsy hakijan toimittamiin asiakirjoihin.
- (5) Koska ERTMS:n ratalaitteiden osajärjestelmä käsittää monenlaisia sopimuksia ja tarjouskilpailuja, viraston ja hakijoiden olisi noudatettava menettelyä, joka kattaa kaikki kyseiset sopimustyytit ja jolla samaan aikaan varmistetaan, että suunnitellut tekniset ratkaisut ovat täysin asiaankuuluvien YTE:ien mukaisia ja näin ollen täysin yhteentoimivia.
- (6) Viraston ja hakijan olisi käytettävä viraston laatimaa ongelmalokia seurantavälineenä, jolla havaitaan ja jäljitetään mahdollisimman aikaisessa vaiheessa mahdolliset yhteentoimivuuteen vaikuttavat ongelmat. Hakijan olisi esitettävä todisteet yhteentoimivuuteen vaikuttavien ongelmien ratkaisusta.
- (7) Viraston olisi myös käytettävä anonymisoitua ongelmaluetteloa välineenä kokemusten jakamiseksi ja yhdenmukaisen täytäntöönpanon helpottamiseksi ERTMS:n alalla.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/797, annettu 11 päivänä toukokuuta 2016, rautatiejärjestelmän yhteentoimivuudesta Euroopan unionissa (EUVL L 138, 26.5.2016, s. 44).

- (8) Tässä suosituksessa vahvistettu hyväksyntämenettelyä koskeva ohjeistus ei saisi mennä päällekkäin direktiivissä (EU) 2016/797 ja asiaankuuluuissa YTE:issä kuvatun, arviointilaitosten suorittaman vaatimustenmukaisuuden arvioinnin kanssa. Viraston olisi varmistettava, että komission asetuksen (EU) 2016/919⁽¹⁾ 5 artiklassa ja liitteessä olevassa 6.1.2.3 kohdassa vahvistetut radanvarren eurooppalaisen junakulunvalvontajärjestelmän ('ETCS') laitteita ja rautateiden GSM-matkaviestinjärjestelmän ('GSM-R') laitteita koskevat tiedot toimitetaan kyseisten sääntöjen mukaisesti. Viraston olisi arvioitava kyseiset tiedot mahdollisimman aikaisessa vaiheessa mahdollisten ongelmien ennakoimiseksi, kustannusten minimoimiseksi, hyväksyntämenettelyn lyhentämiseksi ja sen varmistamiseksi, että suunniteltu tekninen ratkaisu on yhteentoimiva.
- (9) Hyväksyntämenettelyn helpottamiseksi hakijan olisi käynnistettävä viraston kanssa vuoropuhelu ennen hakemuksen virallista jättämistä. Tämän alustavan vaiheen aikana hakijan ja viraston olisi päästävä sopimukseen hyväksyntämenettelyn aikataulusta, myös määräajoista, ottaen huomioon hankinnan tyyppin ja lupamenettelyn. Kansalliset turvallisuusviranomaiset voivat tehdä yhteistyötä ja antaa lausunnon alustavan vaiheen mahdollisista tuloksista.
- (10) Maksut, jotka on maksettava virastolle alustavan vaiheen jälkeen, olisi vahvistettava komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2018/764⁽²⁾.
- (11) Valituslautakunnan työjärjestys olisi vahvistettava komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2018/867⁽³⁾.
- (12) Tässä suosituksessa vahvistetusta ohjeistuksesta on keskusteltu direktiivin (EU) 2016/797 51 artiklassa tarkoitettussa komiteassa,

SUOSITTAA:

A jakso: Yleiset säännökset

1. Hakija ottaa virastoon yhteyttä heti, kun se suunnittelee järjestävänsä ERTMS-ratalaitteita koskevan tarjouskilpailun, johon tarvitaan viraston hyväksyntä.
2. Hakija toimittaa riittävän yksityiskohtaiset tekniset asiakirjat, joiden avulla virasto voi tarkistaa, että toteutettavaksi tarkoitetut tekniset ratkaisut ovat täysin yhteentoimivia.
3. Virasto ja toimivaltainen kansallinen turvallisuusviranomainen tekevät yhteistyötä ja jakavat tietoja ennakoidakseen mahdollisia teknisiä ongelmia ja puuttuakseen niihin ja näin ollen helpottavat kansallisen turvallisuusviranomaisen tehtävää myöntää osajärjestelmän käyttöönottolupa. Kansallinen turvallisuusviranomainen voi antaa lausuntoja asetuksen (EU) 2016/796 12 artiklassa tarkoitettua keskitetyn palvelupisteen, jäljempänä 'keskitetty palvelupiste', välityksellä menettelyn missä tahansa vaiheessa, myös alustavan vaiheen aikana, teknisistä seikoista ja suunnittelusta.
4. Hyväksyntämenettelyn aikana toimitetut tiedot annetaan kansallisen turvallisuusviranomaisen käyttöön.
5. Hakija ja virasto noudattavat kolmivaiheista hyväksyntämenettelyä:
 - a) alustava vaihe;
 - b) hakemuksen jättäminen ja täydellisyyden tarkistaminen;
 - c) arviointi ja päätöksenteko.
6. Hakija toimittaa keskitetyn palvelupisteen kautta mahdollisimman varhaisessa vaiheessa hyväksynnän saamisen edellyttämän seuraavanlaisen hakemuksen, myös kuvauksen suunnitellusta teknisestä ratkaisusta ja asiakirjatodisteet siitä, että suunniteltu tekninen ratkaisu on asiaankuuluvan ohjaus-, hallinta- ja merkinanto-YTE:n mukainen, kuten direktiivin (EU) 2016/797 19 artiklassa luetellaan:
 - a) Luonnos tarjouseritelmiksi tai suunnitellun teknisen ratkaisun kuvaus.
 - Hankekuvaus, mukaan lukien yksityiskohtaiset tiedot hankkeen piiriin tai hankkeiden yhdistelmän piiriin kuuluvasta radasta, ratojen ryhmästä tai verkosta: maantieteellinen sijainti, yksi- ja kaksiraiteisten ratojen kilometrimäärä, ERTMS-taso, perusversio ja versio, yhteentoimivuuden osatekijät sekä asemat.

⁽¹⁾ Komission asetus (EU) 2016/919, annettu 27 päivänä toukokuuta 2016, Euroopan unionin rautatiejärjestelmän ohjaus-, hallinta- ja merkinanto-osajärjestelmiä koskevasta yhteentoimivuuden teknisestä eritelmästä (EUVL L 158, 15.6.2016, s. 1).

⁽²⁾ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2018/764, annettu 2 päivänä toukokuuta 2018, Euroopan unionin rautatievirastolle maksettavista maksuista ja palkkioista sekä niiden maksuehdoista (EUVL L 129, 25.5.2018, s. 68).

⁽³⁾ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2018/867, annettu 13 päivänä kesäkuuta 2018, Euroopan unionin rautatieviraston valituslautakunnan/valituslautakuntien työjärjestyksestä (EUVL L 149, 14.6.2018, s. 3).

- Todisteet siitä, että tarjouskilpailu tai sopimus tai molemmat sisältävät asiaankuuluvan ohjaus-, hallinta- ja merkinanto-YTE:n, perusversion ja version.
 - Hankesuunnitelma, josta käyvät ilmi suoritteet, välitavoitteet ja määräajat.
 - Luettelo täytäntöön pantavista ERTMS-toiminnoista.
 - Asetuksen (EU) 2016/919 5 artiklassa ja kyseisen asetuksen liitteessä olevassa 6.1.2.3 kohdassa tarkoitettujen suunnittelusäännöt ja toiminnalliset testiskenaariot.
 - Testausstrategia ja testausuunnitelmat.
- b) Asiakirjatodisteet edellytyksistä, jotka ovat tarpeen osajärjestelmän teknisen ja toiminnallisen yhteensopivuuden varmistamiseksi asiaankuuluvassa verkossa liikennöimään tarkoitettujen kalustoyksikköjen kanssa.
- c) Asiakirjatodisteet siitä, että suunniteltu tekninen ratkaisu on asiaankuuluvan ohjaus-, hallinta- ja merkinanto-YTE:n sekä muiden asiaankuuluvien asiakirjojen, kuten kansallisten turvallisuusviranomaisten lausuntojen, tarkastusvakuutusten tai vaatimustenmukaisuustodistusten mukainen.
- Jos saatavilla, kansallisen turvallisuusviranomaisen antama edellinen ERTMS:n ratalaitteita koskeva lupa, joka on merkityksellinen hakijan esittämien suunniteltujen teknisten ratkaisujen kannalta.
 - Jos saatavilla, yhteentoimivuuden osatekijöiden EY-vaatimustenmukaisuustodistukset ja yhteentoimivuuden osatekijöiden EY-vaatimustenmukaisuusvakuutus, myös viraston sertifiointimalli ja viraston antamassa suuntaviivassa määritellyt poikkeamat.
 - Jos saatavilla, osajärjestelmän tarkastustodistukset ja tapauksen mukaan suunnittelua koskevat välivaiheen tarkastuslausumat ja osajärjestelmän EY-tarkastusvakuutus, myös sertifiointimalli ja viraston antamassa asiaankuuluvassa suuntaviivassa määritellyt poikkeamat.
 - Sen osoittaminen, miten ongelmalokin sisältämän kunkin ongelman yhteentoimivuudelle aiheuttamiin riskeihin on puututtu.
 - Hankkeeseen sovellettavat ERTMS:iin liittyvät kansalliset säännöt.
 - Jos hakija on saanut poikkeuksen yhden tai useamman YTE:n tai YTE:ien osien soveltamisesta, poikkeuksen myöntävä direktiivin (EU) 2016/797 7 artiklan mukainen jäsenvaltion antama asiakirja.
7. Kukin ongelmalokiin kirjatusta ongelmista luokitellaan johonkin seuraavista luokista:
- a) ongelma avoin;
 - b) ongelma käsitelty loppuun;
 - c) ongelma käsitelty loppuun ehdollisesti;
 - d) ongelma käsitelty loppuun, mutta ratkaisua ei voida hyväksyä.
8. Virasto ehdottaa keskitetyn palvelupisteen kautta luettelo ongelmalokiin kirjatusta ongelmista, joiden status on "ongelma avoin".
9. Hakija toimittaa 17 kohdan b alakohdassa tarkoitettua sovittua aikataulun mukaisesti ja ennen päätöksentekovaihetta todisteet siitä, että kukin ongelmalokissa yksilöidyistä ongelmista on ratkaistu.
10. Virasto päivittää ongelmalokissa esitettyjen ongelmien statuksen hakijan toimittamien todisteiden mukaisesti statukseen "ongelma käsitelty loppuun", "ongelma käsitelty loppuun ehdollisesti" tai "ongelma käsitelty loppuun, mutta ratkaisua ei voida hyväksyä".

11. Hakijan ja kansallisen turvallisuusviranomaisen olisi pystyttävä ehdottamaan muita ongelmalokiin kirjattavia ongelmia.
12. Virasto antaa hakijalle ohjeistusta siitä, miten toimittaa todisteet ongelmien ratkaisemisesta, jotta menettelyä voidaan nopeuttaa ja välttää tarpeetonta hallinnollista työtä.
13. Virasto julkaisee anonymisoidun ongelmaluettelon välineenä kokemusten jakamiseksi ja ERTMS-ratalaitteita koskevien hankkeiden yhdenmukaisen täytäntöönpanon helpottamiseksi.

B jakso: Ensimmäinen vaihe – Alustava vaihe

14. Hakija käynnistää ennen hakemuksen virallista jättämistä viraston kanssa vuoropuhelun hyväksyntämenettelyn helpottamiseksi.
15. Alustava vaihe alkaa ennen ERTMS-ratalaitteita koskevia tarjouskilpailuja ja kun hakija ilmoittaa virastolle aikomuksestaan esittää hyväksyntäpyyntö.
16. Alustava vaihe käsittää rajallisen määrän keskusteluja, joissa hakija esittelee suunnitellun hankkeen sekä suunniteltujen teknisten ratkaisujen yksityiskohdat, mukaan lukien mahdollisuuksien mukaan 6 kohdassa luetellut asiakirjat.
17. Alustava vaihe saatetaan loppuun allekirjoittamalla viraston ja hakijan välillä järjestely, joka kattaa seuraavat seikat:
 - a) hakemuksen kohde;
 - b) aikataulu, mukaan lukien seuraavat päivämäärät:
 - i) kunkin 6 kohdassa luetellun asiakirjan toimittaminen;
 - ii) ongelmalokin päivitykset;
 - iii) päätöksenteon määräaika;
 - c) ongelmaloki.
18. Kansallinen turvallisuusviranomainen osallistuu alustavaan vaiheeseen ja antaa lausunnon 17 kohdassa tarkoitettuja järjestelyjä koskevasta ehdotuksesta.
19. Hakija käyttää keskitettyä asiointipistettä rekisteröidäkseen 6 kohdassa luetellut asiakirjat.

C jakso: Toinen vaihe – Hakemuksen jättäminen ja tietojen täydellisyyden tarkistaminen

20. Hakemuksen jättämisen ja tietojen täydellisyyden tarkistamisen vaihe alkaa alustavan vaiheen jälkeen, kun hakija esittää keskitetyn palvelupisteen kautta pyynnön tehdä hyväksyntää koskeva päätös.
21. Hakija toimittaa kaikki 6 kohdassa luetellut asiakirjat. Jos joitakin näistä asiakirjoista oli mahdollisesti aiemmin toimitettu keskitetyn palvelupisteen kautta, hakija voi yksilöidä nämä asiakirjat ja vahvistaa, että kyseiset asiakirjat pätevät edelleen hankkeeseen ilman muutoksia tai lisäyksiä. Jos asiakirjoja on muutettu tai niihin on tehty lisäyksiä, hakijan on toimitettava päivitetty asiakirjat.
22. Virasto arvioi jätetyn hakemuksen täydellisyyden sekä tarkistaa, että jätetty hakemus on ladattu keskitettyyn palvelupisteeseen, että se sisältää kaikki 6 kohdassa luetellut asiakirjat ja ettei yhdelläkään ongelmalokiin kirjatuihin ongelmista ole statusta "ongelma avoin".
23. Virasto arvioi, onko jätetty hakemus relevantti ja johdonmukainen suhteessa 6 kohdassa lueteltuihin asiakirjoihin ja 17 kohdassa tarkoitettuihin alustavassa vaiheessa sovittuihin järjestelyihin.

24. Virasto tiedottaa hakijalle keskitetyn palvelupisteen kautta kuukauden kuluessa virallisen hakemuksen vastaanottamisesta, jos jätetyt tiedot eivät ole täydellisiä, esittää tästä asiaankuuluvat todisteet ja täsmentää, mitä muita asiakirjoja on toimitettava alustavan vaiheen aikana sovitussa määräajassa.
25. Kun virasto katsoo, että hakemus on täydellinen, relevantti ja johdonmukainen, se tiedottaa tästä hakijalle keskitetyn palvelupisteen kautta.

D jakso: Kolmas vaihe – Arviointi ja päätöksenteko

26. Kun hakemuksen jättämisen ja tietojen täydellisyyden tarkastamisen vaihe on saatu päätökseen, alkaa arvioinnin ja päätöksenteon vaihe.
27. Virasto tekee joko myönteisen tai kielteisen päätöksen kahden kuukauden kuluessa arvioinnin ja päätöksenteon vaiheen alkamisesta sellaisesta teknisten ratkaisujen osiosta, josta virasto ei ole aiemmin tehnyt myönteistä päätöstä.
28. Virasto ottaa huomioon kansallisen turvallisuusviranomaisen hyväksyntäpyynnöstä mahdollisesti esittämät lausunnot.
29. Virasto tekee myönteisen päätöksen, jos toinen vaihe on saatu onnistuneesti päätökseen ja kaikilla ongelmalokiin kirjatulla ongelmilla on status ”ongelma käsitelty loppuun”.
30. Virasto tekee kielteisen päätöksen, jos yhdellä tai useammalla ongelmalokiin kirjatusta ongelmasta on status ”ongelma käsitelty loppuun, mutta ratkaisua ei voida hyväksyä” tai jos toisen vaiheen arviointi on saatu päätökseen mutta hakemusta ei pidetä täydellisenä, relevanttina ja/tai johdonmukaisena.
31. Virasto tekee myönteisen päätöksen ehdollisena seuraavissa tapauksissa:
 - a) yhden tai useamman ongelmalokiin kirjatun ongelman status on ”ongelma käsitelty loppuun ehdollisesti”; ja
 - b) yhdenkään ongelman status ei ole ”ongelma käsitelty loppuun, mutta ratkaisua ei voida hyväksyä”.
32. Virasto esittää selityksen ehdoista, jotka hakijan on täytettävä myöhemmässä vaiheessa ja jotka kansallisen turvallisuusviranomaisen on tarkistettava, ja yhteenvedon vielä ongelmalokiin kirjattuina olevista ongelmista.
33. Jos hakija ei pysty täyttämään viraston tekemässä myönteisessä päätöksessä vahvistettua ehtoa, kansallinen turvallisuusviranomainen suosittelee, että hakija
 - a) toimittaa pyynnön uudelleen viraston hyväksyttäväksi. Tällöin hakija mainitsee virastolle toimitettuun edelliseen hyväksyntäpyyntöön sisältyneet asiakirjat, jotka ovat edelleen päteviä, eikä virasto arvioi kyseisiä asiakirjoja uudelleen;
 - b) soveltaa asetuksen (EU) 2016/796 30 artiklan 2 kohtaa. Tällöin virasto tarjoutuu päivittämään ongelmalokin keskitetyssä palvelupisteessä.
34. Jos virasto tekee kielteisen päätöksen, hakijalla on oikeus korjata hankesuunnitelmaa, jättää uusi hakemus, mainita hankkeen osat, jotka säilyvät muuttumattomina, sekä asiakirjat ja todisteet, jotka ovat edelleen päteviä.
35. Jos hakija toimittaa virastolle direktiivin (EU) 2016/797 19 artiklan 5 kohdan nojalla perustellun pyynnön tarkastella viraston päätöstä uudelleen, pyyntö voidaan esittää keskitetyn palvelupisteen kautta ja siihen voidaan liittää yksityiskohtainen perustelu niiden ongelmien osalta, joita virasto ei hakijan mielestä ole arvioinut asianmukaisesti. Viraston olisi vahvistettava päätöksensä tai tarkistettava sitä keskittyen perustelussa esille tuotuihin ongelmiin. Uudelleentarkastelun tuloksista olisi tiedotettava hakijalle keskitetyn palvelupisteen kautta kahden kuukauden kuluessa siitä, kun hakija esitti pyynnön.
36. Virasto toimittaa hakijalle tarkoituksenmukaiset perustelut, jos se vahvistaa alkuperäisen kielteisen päätöksensä.

37. Jos virasto vahvistaa alkuperäisen kielteisen päätöksensä, hakijalla on oikeus valittaa siitä asetuksen (EU) 2016/796 55 artiklan mukaisesti perustetulle valituslautakunnalle.

Tehty Brysselissä 18 päivänä heinäkuuta 2018.

Komission puolesta

Violeta BULC

Komission jäsen
